

Ft.l. om køb på kredit

få pant i det solgte til sikkerhed for, at køberen opfylder sine forpligtelser. Som omtalt i de almindelige bemærkninger pkt. 3.c. er det hermed hensigten at sikre, at sælgeren ikke gennem en aftale om pant kan opnå en sikkerhed svarende til ejendomsforbehold og samtidig komme uden om de særlige beskyttelsesregler i kapitel 3 for køb med ejendomsforbehold. Dette gælder navnlig udbetalingskravet efter § 19. Med hensyn til reglens grundelse i øvrigt og dens nærmere forståelse henvises til betænkningen s. 40 og s. 73-75.

Bestemmelsen rammer kun pant til »kreditor«, jfr. definitionen heraf i § 1, stk. 3. Foreligger der derfor en »fritstående låneaftale«, f. eks. en aftale om finansiering af købet, der alene er indgået mellem et pengeinstitut og køberen, kan pengeinstituttet fortsat sikre sit krav ifølge låneaftalen ved at få pant i det købte.

Det følger af *stk. 2*, at bestemmelsen i *stk. 1* ikke griber ind i pantsætningsreglerne vedrørende fast ejendom og tilbehør til sådanne, jfr. tinglysningslovens §§ 37-38.

Til § 11

Bestemmelsen, der svarer til § 10 i kreditkøbsudvalgets lovudkast og til den gældende afbetalingslovs § 8, stk. 3 (tidligere *stk. 4*), giver mulighed for at nedsætte et urimeligt vederlag eller urimelige kreditomkostninger til, hvad der skønnes rimeligt. Der henvises til betænkningen s. 75. I øvrigt må det antages, at også generalklausulen i aftalelovens § 36 indeholder hjemmel for domstolene til at nedsætte et urimeligt vederlag.

Til § 12

Bestemmelsen afskærer som hovedregel aftale om, at indbetalinger vedrørende købet af kreditor kan benyttes til afskrivning på andre fordringer mod køberen. Reglen afløser den gældende afbetalingslovs § 8, stk. 2, og har i køb med ejendomsforbehold nøje sammenhæng med forslagens § 18, stk. 2, der bestemmer, at et ejendomsforbehold kun må tjene til sikkerhed for sælgerens fordring i anledning af det pågældende køb. Dette hensyn gør sig ikke gældende ved kreditkøb uden ejendomsforbehold. Også ved sådanne køb bør imidlertid forbrugere beskyttes mod aftalevilkår, som fratager dem retten til selv at bestemme, hvilken af flere fordringer en indbetaling skal afskrives på. F. eks. kan misligholdelse af en bestemt fordring få særligt alvorlige følger for køberen, og han vil derfor være interesseret i at betale den forud for andre

krav, kreditor måtte have. I erhvervsmæssige køb uden ejendomsforbehold kan § 12 imidlertid fraviges ved aftale, jfr. lovforslagets § 6, 2. pkt.

Bestemmelsen svarer bortset fra en ændret formulering af *stk. 3, 2. pkt.*, til § 11 i kreditkøbsudvalgets lovudkast, hvorom der henvises til s. 75-76 i betænkningen.

Stk. 1 og 2 giver køberen adgang til ved indbetalinger til kreditor at bestemme, på hvilken af flere fordringer beløbet skal afskrives. Det bemærkes, at køberen ikke på grundlag af reglen kan bestemme, på hvilken *del* af en fordring en indbetaling skal afskrives. En indbetaling på en bestemt fordring må således antages at skulle afskrives forholdsmæssigt på renter og afdrag.

Efter *stk. 3* kan det aftales, at beløb, køberen indbetaler, først skal afskrives på fordringer, der hidrører fra reparation af det solgte eller andre foranstaltninger vedrørende dette. Ved køb med ejendomsforbehold er dette ikke blot en undtagelse fra *stk. 1*, men tillige fra § 18, *stk. 2*, idet bestemmelsen indebærer, at ejendomsforbeholdet vil kunne komme til at tjene til sikkerhed også for reparationsgæld m. v.

Det følger af *stk. 3, 2. pkt.*, at købekontrakten eller kontoaftalen ikke betragtes som misligholdt, hvis køberen har betalt ydelsen efter kontrakten, og kreditor så anvender indbetalingen til afskrivning på reparationsgælden. I forhold til udvalgets udkast (§ 11, *stk. 3, 2. pkt.*) har justitsministeriet dog fundet det rigtigst i lovteksten at præcisere, dels at den aftalte betalingsordning i så fald forlænges tilsvarende, jfr. herved betænkningen s. 76, dels at det ikke er køberen, der kan bestemme, at indbetalingen skal dække reparationsregningen med den virkning, at han tiltvinger sig henstand med ydelsen.

Til § 13

En kreditkøber kan have indsigelser og krav på grundlag af købet, f. eks. fordi tingen er mangelfuld eller ikke bliver leveret. Over for sælgeren kan køberen gøre almindelige misligholdelsesbeføjelser gældende efter købelovens regler. Ved kreditkøb ydes kreditten imidlertid ofte i realiteten af en anden end sælgeren, og der opstår derved et såkaldt »trepartsforhold«, jfr. pkt. 3.d. i de almindelige bemærkninger og bemærkningerne til § 1, *stk. 2*.

Hvis finansieringen er sket ved, at en tredjemand, f. eks. et pengeinstitut, efter aftale med sælgeren yder køberen et lån til betaling af købesummen, foreligger der et »oprindeligt trepartsfor-